

STANDARDY OCHRONY DZIECI W ŚWIETLICY ŚWIĘTEGO FRANCISZKA

**Świetlica Świętego Franciszka
89-600 Chojnice, ul. Ogrodowa 18**

W opracowaniu *Standardów Ochrony dzieci w Świetlicy Świętego Franciszka* korzystano z wzoru „Standardów ochrony dzieci w placówkach wsparcia dziennego” oraz innych w ramach projektu COD „Standardy ochrony dzieci w Kościele katolickim w Polsce”.

SPIS TREŚCI

Preambuła	4
Objaśnienie terminów	4
Cele standardów ochrony dzieci	6
Polityka bezpieczeństwa	6
1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dziećmi a personelem placówki w szczególności zachowania niedozwolone wobec dzieci	7
2. Procedury dotyczące osób odpowiedzialnych za świetlicę	8
2.1. Weryfikacja, delegowanie i edukacja osób pracujących z dziećmi	8
2.2. Przeszkolenie posługujących w świetlicy obowiązuje	9
3. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka	11
3.1. Rozmowa z osobą zgłaszającą krzywdę, jeśli jest nią osoba pokrzywdzona	12
4. Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi	12
5. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, zawiadamianie sądu rodzinnego	13
6. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka.	13
7. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów	14
8. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz dzieciom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania	14
9. Zasady ochrony wizerunku dzieci i ich danych osobowych	14
ZAŁĄCZNIK 1	
OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT, INNYCH NIŻ RZECZYPOSPOLITA POLSKA	17
ZAŁĄCZNIK 2	
OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z POLITYKĄ OCHRONY DZIECI I ZOBOWIĄZANIU DO JEJ PRZESTRZEGANIA	19
ZAŁĄCZNIK 3	
MONITORING STANDARDÓW OCHRONY DZIECI W ŚWIETLICY	20
ZAŁĄCZNIK 4	
OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY DZIECI W ŚWIETLICY	21
ZAŁĄCZNIK 5	
PROTOKÓŁ ZE SPOTKANIA/ROZMOWY Z RODZICEM DZIECKA UCZĘSZCZAJĄCEGO DO ŚWIETLICY	22
ZAŁĄCZNIK 6	
REJESTR ZDARZEŃ PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA DZIECKA	23
ZAŁĄCZNIK 7	
STANDARDY OCHRONY DZIECI W ŚWIETLICY ŚWIĘTEGO FRANCISZKA - WERSJA SKRÓCONA	24

Preambuła

Niniejsza Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia w placówce standardów ochrony dzieci (Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, Dz.U. 2023 poz. 1304 i 1606).

Matka Magdalena Damen – Założycielka naszego Zgromadzenia „wniosła franciszkański charyzmat prostoty i służby we współczesny świat” (KG 2). Troskliwą opieką otaczała tych, wśród których, przebywała, a więc najbiedniejszych i potrzebujących, szczególną troską obejmowała najmłodszych, widząc w osobach dzieci Dzieciątko Jezus.

Życie naszej Matki, wzorem św. Franciszka stało się znakiem sprzeciwu wobec wszelkich form przemocy i wykorzystania (KG1). Jako córki matki Magdaleny „przekonane o tym, że powołaniem siostry mniejszej jest wezwanie do solidarności z bezsilnymi, pracujemy z nimi nad zmianą sytuacji, w których naruszana jest godność osoby ludzkiej”. (KG 21)

W odpowiedzi na Chrystusowe zaproszenie do troski o dzieci i młodzież aktywnie angażujemy się w realizację różnorodnych działań na rzecz integralnego rozwoju każdego wychowanka i troszczymy się, by świetlica była nie tylko miejscem bezpiecznym dla dzieci czy miejscem uzdrowienia, ale także aby okazała się w pełni wiarygodną w promowaniu ich praw w najbliższym środowisku i na całym świecie.

Jesteśmy przekonane, że wspólnie opracowane, przez wszystkich akceptowane i realizowane standardy ochrony dzieci sprawią, że nasza troska o wychowanków będzie bardziej skuteczna.

Podstawową zasadą wszelkich podejmowanych przez nas działań jest troska o dobro i bezpieczeństwo każdego dziecka rozumiana zgodnie z prawdą Ewangelii i Katolickiej Nauki Społecznej.

W codziennej pracy odkrywamy i rozwijamy w naszych wychowankach talenty i pasje, odpowiadamy na ich potrzeby, tworzymy środowisko, w którym każdy jest życzliwie przyjęty, szanowany i wspierany w rozwiązywaniu sytuacji trudnych.

Podejmując działania wobec dziecka, respektujemy obowiązujące prawo państwowe i kościelne oraz przepisy wewnętrzne placówki. Wszystkie jesteśmy zobowiązane do uczenia się rozpoznawania tych, którzy potrzebują pomocy, wsparcia oraz podejmowania adekwatnych działań w przypadku podejrzeń lub ujawnienia okoliczności, które mogą wskazywać, że dziecku zagraża lub dzieje się krzywda.

Objaśnienie terminów

Na potrzeby tego dokumentu zostało doprecyzowane znaczenie poniższych pojęć:

przemoc wobec dziecka – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste dziecka, w szczególności narażające je na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jego godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jego zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy.

dziecko – każda osoba poniżej **18. roku życia**.

kierownik – osoba kierująca pracą całej placówki, mianowana przez kościelny organ prowadzący, odpowiedzialna za bieżącą działalność instytucji i zatrudnionych w niej pracowników.

personel, pracownik – osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusz i stażysta.

opiekun dziecka – przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic (art. 98 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego) albo opiekun (art. 155 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego); rodzic zastępczy (art. 112¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego); opiekun tymczasowy (osoba upoważniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych (art. 25 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa).

zgoda opiekuna dziecka – zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka, rodziców zastępczych, opiekuna, opiekuna tymczasowego, z zastrzeżeniem, że dotyczy to tylko sytuacji, gdy rodzice są zgodni. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny (orzeczenie sądu opiekuńczego zastępuje zgodę rodziców).

zgoda dziecka – podmiotowy stosunek do dziecka oznacza, że podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy poinformować je o tym, wysłuchać jego opinii oraz – o ile to możliwe, bezpieczne – uwzględniać jego potrzeby, zawsze, nawet jeśli przepisy prawa bezpośrednio tego nie wymagają.

krzywdzenie dziecka – każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

przestępstwo na szkodę dziecka – na szkodę dzieci mogą być popełnione wszystkie przestępstwa, jakie mogą być popełnione przeciwko osobom dorosłym, a dodatkowo przestępstwa, które mogą być popełnione wyłącznie przeciwko dzieciom (np. wykorzystywanie seksualne z art. 200 Kodeksu karnego). Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, w szczególności zgwałcenie (art. 197 k.k.), seksualne wykorzystanie niepoczytalności i bezradności (art. 198 k.k.), seksualne wykorzystanie zależności lub krytycznego położenia (art. 199 k.k.), seksualne wykorzystanie osoby poniżej 15. roku życia (art. 200 k.k.), *grooming* (uwiedzenie dziecka za pomocą środków porozumiewania się na odległość – art. 200a k.k.).

przemoc fizyczna wobec dziecka – każda forma fizycznego przymusu lub przemocy ze strony rodzica lub opiekuna, czyli osoby odpowiedzialnej za dziecko, która prowadzi do urazu fizycznego lub psychicznego albo wiąże się z ryzykiem takiego urazu.

przemoc psychiczna (emocjonalna) wobec dziecka – niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a rodzicem lub opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania.

cyberprzemoc – wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, czatów, stron internetowych, mediów społecznościowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Może mieć formę wulgarnych wiadomości, obraźliwych komentarzy (hejt, trolling), rozpowszechniania zdjęć ukazujących dziecko w niekorzystnym świetle, zastraszania, śledzenia (*cyberstalking*), ujawniania tajemnic (*outing*) itp.

wykorzystanie seksualne – wciąganie dziecka w sferę aktywności seksualnej, nieadekwatnej do jego etapu rozwojowego, w sferę działań, których ono nie rozumie i nie jest w stanie zaakceptować i które naruszają jednocześnie normy prawne i społeczne.

przemoc rówieśnicza – zjawisko polegające na agresywnym i celowym dręczeniu, nękanii czy prześladowaniu jednego lub kilku rówieśników w celu wywarcia na nich presji lub zadawania

cierpienia. Może ona przybierać różne formy: fizyczna (uderzenia, pobicia, szarpanie, rzucanie przedmiotami); werbalna (wzywiska, dogadywanie, ośmieszanie, oczernianie, grożenie); elektroniczna (wysyłanie złośliwych i obraźliwych wiadomości, publikowanie uciążliwych wpisów w Internecie lub ośmieszających materiałów video; relacyjna (wykluczanie z grupy, ignorowanie, negatywne nastawianie innych); materialna (kradzieże i różne wymuszenia, niszczenie rzeczy osobistych); seksualna – fizyczna i werbalna (wulgarnie określenia płci lub części ciała, niepożądany dotyk intymnych części ciała, seksualne aluzje i gesty, ściąganie komuś części ubrań, uporczywe przyglądanie się, robienie niechcianych zdjęć, obnażanie się, napastowanie i wymuszanie czynności seksualnych).

osoba odpowiedzialna za politykę ochrony wdrażająca standardy ochrony dzieci – wyznaczona osoba sprawująca nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony dzieci oraz ich aktualności.

osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka – kierownik świetlicy lub inna wyznaczona osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń dotyczących zagrożenia dobra dziecka lub jego krzywdy i podejmowanie interwencji.

osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku – kierownik świetlicy lub inna wyznaczona osoba odpowiedzialna za udzielenie wsparcia dziecku.

dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię i nazwisko, wizerunek.

delegat biskupa/wyższego przełożonego ds. ochrony dzieci – osoba wyznaczona przez właściwego przełożonego w zgromadzeniu zakonnym do przyjmowania zgłoszeń i dokonania wstępnego rozeznania w sprawie domniemanego wykorzystania seksualnego.

Cele standardów ochrony dzieci

Standardy ochrony dzieci mają na celu:

- zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i ustalenie procedur udzielania im wsparcia;
- zapewnienie personelowi niezbędnych informacji i kompetencji, aby umożliwić im wywiązanie się z obowiązków w zakresie dbałości o dobro dzieci i ich ochronę;
- zapewnienie dzieciom oraz ich rodzicom lub opiekunom niezbędnych informacji na temat zasad obowiązujących w placówce oraz możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji krzywdzenia.

Polityka bezpieczeństwa

(Stworzenie i zachowanie bezpiecznego środowiska w placówce).

- W świetlicy została opracowana i wprowadzona w życie wewnętrzna Polityka ochrony dzieci.
- Polityka dotyczy całego personelu (pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy).
- Organ prowadzący świetlicę tj. Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek od Pokuty i Miłości Chrześcijańskiej reprezentowany przez Przełożoną Prowincjalną s. Majellę LIZIŃCZYK zatwierdził Politykę, a za jej wdrażanie i nadzorowanie odpowiada kierownik świetlicy tj. s. Dominika ROGACZEWSKA.

- S. Dominka ROGACZEWSKA jest odpowiedzialna za monitoring realizacji Polityki. Rola, zadania oraz kwalifikacje tej osoby są jasno określone.
- Polityka jest opublikowana i szeroko promowana wśród personelu, rodziców i dzieci poprzez działania edukacyjne i informacyjne.
- Dokumenty opisujące politykę ochrony i bezpieczeństwa są stale dostępne do wglądu dla wszystkich pracowników oraz osób przebywających w świetlicy.
- Dzieci zostają zaznajomione z zasadami Polityki w sposób dostosowany do ich możliwości rozwojowych i intelektualnych.

1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dziećmi a personelem placówki, w szczególności zachowania niedozwolone wobec dzieci

- Podstawowym zadaniem kierownika świetlicy jest zapewnienie wychowankom bezpieczeństwa podczas pobytu na zajęciach. Kierownik jest uważny na sytuacje zagrożenia zdrowia i życia, na bieżąco monitoruje samopoczucie dzieci, reaguje na symptomy mogące świadczyć o pogorszeniu ich stanu zdrowia. Organizowane zajęcia planowane w oparciu o diagnozy indywidualnej sytuacji dziecka oraz diagnozy sytuacji w grupie uwzględniające elementy procesu grupowego dostosowane są do potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci, zapewniają wychowankom wszechstronny rozwój oraz wsparcie.
- W relacjach osób dorosłych zatrudnionych w placówce z wychowankami niedopuszczalne są zachowania o charakterze przemocowym, naruszające granice cielesne wychowanków oraz szeroko rozumiane poczucie godności, tj. szarpanie, uderzanie ręką bądź przedmiotami, bicie, popychanie, wyzywanie, wyśmiewanie, nadmierne krytykowanie, przymuszanie, negowanie uczuć. Niedopuszczalne jest erotyzowanie relacji (flirt, dwuznaczny żart lub rozmowa, w tym za pośrednictwem komunikatorów internetowych, wyzywające spojrzenia, gesty). Komunikacja werbalna z dzieckiem pozbawiona jest akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych.
- Kontakt fizyczny pracownika placówki z wychowankiem polegający na użyciu siły w celu normowania, stawiania mu granic dopuszczalny jest wyłącznie w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa własnego, wychowanka bądź innych osób, zagrożenia zniszczenia mienia, rażącego nieprzestrzegania regulaminu, wyłącznie w celu przerwania takich zachowań. O sytuacjach tych informowani są rodzice/opiekunowie dziecka.
- Kierownik towarzyszy dzieciom w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, wspierając je w poszukiwaniu rozwiązań, podejmuje działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażania emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad opartych na szacunku i życzliwości. Praca wychowawcza oparta jest na jasno sformułowanych w placówce normach określających zasady zachowania, prawa i obowiązki wychowanków oraz konsekwencje związane z ich nieprzestrzeganiem, zgodnie z zapisami Regulaminu Świetlicy. Wychowankowie są zapoznawani z normami regulującymi funkcjonowanie na terenie placówki, uwzględniającymi ich prawa, w sposób aktywny, w procesie tworzenia kontraktu, w trakcie zajęć grupowych. Pozytywne zachowania i postawy wychowanków wzmacniane są poprzez grupowe i indywidualne systemy motywacyjne. W sytuacji nieprzestrzegania norm

dziecko jest informowane o konsekwencji zachowania i możliwych działaniach naprawczych. O sytuacjach takich na bieżąco informowani są rodzice/opiekunowie wychowanka.

- Bezpośrednie kontakty z wychowankami oparte są na poszanowaniu godności i intymności dziecka. Kierownik placówki w codziennych kontaktach z dziećmi kieruje się szacunkiem, akceptacją i życzliwością. Osoby dorosłe uwzględniają indywidualne potrzeby dziecka, zwracają się do niego językiem zrozumiałym i empatycznym, nie wyrażają krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec dziecka oraz jego zachowań, nie rozmawiają o dziecku z innymi pracownikami przy innych dzieciach, nie przekazują informacji na temat funkcjonowania dziecka jego rodzicom w obecności osób postronnych.
- Niedopuszczalne jest w jakikolwiek sposób dyskryminowanie dziecka ze względu na płeć, orientację seksualną, wygląd, poziom sprawności fizycznej bądź intelektualnej, stan zdrowia, status społeczny, etniczny, kulturowy, narodowość, religię i światopogląd, zainteresowania i inne. Personel placówki kształtuje relacje z wychowankami na zasadach życzliwego kontaktu opierającego się na obustronnym poszanowaniu granic osobistych w sposób profesjonalny.

2. Procedury dotyczące osób odpowiedzialnych za świetlicę

Przed zatrudnieniem danej osoby w placówce lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem jej obowiązków/działań polegających na pracy z dzieckiem, należy ustalić kwalifikacje tej osoby oraz podjąć działania w celu ustalenia, czy posiada ona kompetencje do pracy z dzieckiem w zakresie podejmowanych działań oraz wykluczyć ryzyko wystąpienia z jej strony zagrożenia dla dobra dzieci i zagrożenia jego bezpieczeństwa.

2.1. Weryfikacja, delegowanie i edukacja osób pracujących z dziećmi

Weryfikacja przewidziana prawem dotyczy odpowiedzialnych za świetlicę, delegowanych do posługi opiekuńczo-wychowawczej oraz innych osób zatrudnianych w dziele mających kontakt z dziećmi.

W celu weryfikacji wymagane jest:

- przedłożenie przełożonemu/kierownikowi przy przyjmowaniu posługi lub pracy zaświadczenia o niekaralności (w tym głównie, jeśli chodzi o przestępstwa określone w art. 189a k.k. – handel ludźmi, art. 207 k.k. – znęcanie oraz w ustawie z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii) – por. art. 21. 3 Ustawy;
- sprawdzenie przez przełożonego, czy osoba przyjmowana do dzieła (od dn. 15 lutego 2024 r.) figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych członka personelu lub w innej dokumentacji dotyczącej personelu
- osoby zatrudnione i posługujące w świetlicy wcześniej (przed 15 lutego 2024 r.) oraz te, które nie pełnią funkcji wychowawczych wśród dzieci, należy prosić o podpisanie oświadczenia, że nie były skazane za przestępstwa związane z przemocą i przestępstwa przeciwko wolności seksualnej w stosunku do dzieci;
- osoby, które w ostatnich dwudziestu latach mieszkały poza Polską, są zobowiązane do przedłożenia informacji z rejestrów karnych tych państw (por. art. 21. 5-6 Ustawy),

w których przebywały, lub kartę karną bądź odpowiednie oświadczenie, jeśli w prawie tych państw takie regulacje nie występują (Załącznikach 1).

- Jeżeli prawo państwa, o którym mowa wyżej, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
- W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa wyżej, składa pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi.
- Oświadczenia składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
- Osoba przyjęta na stanowisko związane z pracą z dziećmi musi bezwzględnie podpisać oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony dzieci i zobowiązaniu do ich przestrzegania (Załącznik 2);
- Oświadczenia zostają włączone do akt osobowych personelu, a w przypadku ich braku dołączone do umowy cywilnoprawnej lub umowy o wolontariacie.
- Brak zgody na podpisanie któregośkolwiek dokumentu wymienionego powyżej uniemożliwia nawiązanie z tą osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego (zawarcie umowy o pracę/współpracy).

2.2. Przeszkolenie posługujących w świetlicy obowiązuje:

- Przy przyjmowaniu do pracy/wolontariatu szkolenie ma charakter informacyjny. Należy wtedy jasno ustalić, jaką wiedzę powinni posiadać kierownicy, pracownicy, a jaką wolontariusze z zakresu:
 - własnej kompetencji emocjonalnej i społecznej;
 - komunikacji i rozwiązywania konfliktów;
 - strategii działania wobec sprawców wykorzystywania seksualnego w instytucjach i różnych form przemocy;
 - konsekwencji doświadczanej przemocy;

- czynów karalnych według aktualnego ustawodawstwa.

Realizuje się to na podstawie odpowiedniego wywiadu przy pomocy kwestionariusza własnego domu oraz rozmowy instruktażowej z odpowiedzialnym za dzieło.

- Obowiązujący zakres szkoleń w temacie ochrony dzieci oraz prowadzący szkolenia:
 - wszystkie osoby posługujące w danej świetlicy, niezależnie od formy zatrudnienia, w tym i te, które nie podejmują pracy wychowawczej, zobowiązane są do szkoleń na temat:
 - ✓ przyjętych standardów w świetlicy – kodeks zachowań, procedury i inne zagadnienia z tym związane. Jest to szkolenie przeprowadzone przed przyjęciem do pracy, (Załącznik nr 2);
 - ✓ w aktualnej sytuacji – należy uzupełnić szkolenia również wobec tych, którzy nie przeszli takiego szkolenia;
 - ✓ w sytuacji, w której zmieniają się zasady w danym miejscu, należy je przedstawić wszystkim już pracującym.

Ten zakres szkoleń może prowadzić osoba odpowiedzialna w danej placówce za prewencję tj. kierownik świetlicy.

- Każda z osoba pracująca z dziećmi i młodzieżą powinna mieć zaświadczenie o tym, że takie szkolenie ukończyła.
- Można skorzystać z pomocy e-learningowych szkoleń COD dla dorosłych i młodych liderów zakończonych egzaminem i certyfikatem.
- Każda osoba pracująca z dziećmi co dwa lata uczestniczy w jednodniowym szkoleniu z zakresu prewencji. Treść tych szkoleń przygotowana jest przez osobę odpowiedzialną w zakonie za prewencję, ewentualnie jest wskazana przez odpowiedzialny zespół za prewencję w Kościele w Polsce.
- Każda osoba przed wyznaczeniem jej na odpowiedzialną za prewencję w świetlicy powinna przejść szkolenie z ww. tematów.
- Kierownik placówki współpracuje z osobą odpowiedzialną za prewencję w zgromadzeniu zakonnym. W ramach współpracy istnieje możliwość organizacji spotkań osób odpowiedzialnych za standardy w danym zgromadzeniu, organizacji szkoleń, konferencji, warsztatów, a także wsparcie w sytuacjach trudnych, wymagających konsultacji.

3. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka

- Kierownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego dziecka lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców dziecka, niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje krzywdzenie oraz sporządza protokół interwencji.
- Po uzyskaniu informacji kierownik świetlicy wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie

podejrzewa, i informuje ich o podejrzeniu.

- Następnie kierownik świetlicy sporządza opis sytuacji dziecka w placówce i sytuacji rodzinnej na podstawie rozmów z dzieckiem i rodzicami oraz opracowuje plan pomocy dziecku.
- Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - wsparcia, jakie zaoferuje dziecku placówka;
 - skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
- W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłaszają rodzice/opiekunowie dziecka, a także w sytuacjach bardziej skomplikowanych (dotyczących np. wykorzystania seksualnego lub znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) kierownik świetlicy zobowiązany jest do poinformowania delegata zakonnego ds. ochrony dzieci i młodzieży.
- Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez placówkę, mimo trudnej sytuacji dziecka, kierownik składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną.
- o zaistniałej sytuacji kierownik świetlicy informuje organ prowadzący placówkę.
- Wiadomość o doznanej przez dziecko krzywdzie może pochodzić z różnych źródeł: nigdy nie wolno jej lekceważyć, zawsze trzeba ją weryfikować i próbować wyjaśnić.
- Należy pamiętać, że:
 - osoba, która jako pierwsza dowiaduje się o zaistnieniu potencjalnego przypadku krzywdzenia dziecka, powinna go z uwagą wysłuchać, ale nie jest upoważniona do wydawania decyzji i osądów; jest to zadanie organów oraz instytucji, do których sprawa zostanie skierowana;
 - każdy z pracowników, który podejrzewa krzywdę na szkodę dziecka, ma obowiązek zgłoszenia tego faktu kierownikowi świetlicy;
 - wszystkie podejrzenia i zarzuty powinny być traktowane poważnie i trzeba na nie reagować zgodnie z procedurami przewidzianymi w niniejszym dokumencie, wynikającymi z prawa kanonicznego i państwowego oraz współpracować z właściwymi organami państwowymi i kościelnymi w zakresie ich kompetencji.

3.1 Rozmowa z osobą zgłaszającą krzywdę, jeśli jest nią osoba pokrzywdzona:

Pierwszym celem rozmowy winno być danie poczucia wsparcia i bezpieczeństwa oraz zrozumienia osobie skrzywdzonej, a jednocześnie, na miarę możliwości, pozyskanie informacji o faktycznych lub prawdopodobnych okolicznościach zaistnienia niewłaściwej sytuacji.

Prowadząc rozmowę z osobą poszkodowaną, trzeba pamiętać, by:

- zachować spokój, szacunek i empatię w stosunku do osoby zgłaszającej;
- nastawić się głównie na aktywne i wspierające słuchanie;
- nie okazywać wątpliwości co do wiarygodności osoby lub jej wypowiedzi;
- nie zadawać zbędnych pytań i nie domagać się szczegółów (zwłaszcza natury intymnej), jeśli sama osoba pokrzywdzona o tym nie opowiada;
- dostosować się do rytmu i poziomu otwarcia osoby pokrzywdzonej, nie przymuszać jej do mówienia, nie przyspieszać i nie sugerować niczego własnymi pytaniami;
- nie obiecywać jej tego, czego nie będziemy mogli zrobić, a co może nam utrudnić udzielenie pomocy (np. zachowania rozmowy w tajemnicy);
- zapewnić o naszym wsparciu i pomocy także po zakończeniu rozmowy;
- omówić ogólnie możliwości dalszej współpracy oraz form kontaktu.

Jeśli zgłoszenia dokonuje osoba inna niż poszkodowana (świadek zdarzenia, powiernik osoby skrzywdzonej, inny członek danej grupy), która ma wiedzę o zaistniałych wydarzeniach, należy skoncentrować się na ustaleniu faktów, okoliczności zdarzenia i osób biorących w nim udział. Na tą okoliczność sporządza się notatkę służbową.

4. Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi

- Kierownik zna i monitoruje stosowanie zasad bezpiecznych relacji dziecko – dziecko ustalone w placówce.
- Treść zasad bezpiecznych relacji dziecko – dziecko należy wypracować z udziałem dzieci i z uwzględnieniem specyfiki świetlicy oraz potrzeb dzieci w niej przebywających.
- Dzieci uczęszczające do placówki znają i stosują zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko.
- Treść zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi może być zmieniana w każdym momencie na wniosek dzieci i zawsze z ich udziałem.
- Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata, w tym po każdej sytuacji kryzysowej, jeśli w placówce podjęto interwencję z powodu krzywdzenia rówieśniczego lub z powodu krzywdzenia ze strony osoby trzeciej.
- Zagadnienia, które powinny znaleźć się w zasadach bezpiecznych relacji między dziećmi:
 - zasady komunikacji między dziećmi;
 - zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie;
 - sposoby rozwiązywania konfliktów (w szczególności mediacje rówieśnicze);
 - szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni;
 - równe traktowanie, szacunek dla różnorodności, indywidualnej tożsamości i ekspresji.

5. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, zawiadamianie sądu rodzinnego

- W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka będącego wychowankiem świetlicy, kierownik, który powziął takowe podejrzenie, sporządza pisemną notatkę dokumentującą ten fakt. Notatka powinna zawierać wszystkie istotne informacje, w posiadanie których wszedł kierownik, takie jak: imię i nazwisko zgłaszającego i jego dane teleadresowe, data czynu lub okres, w jakim do niego doszło, imię i nazwisko oraz wiek pokrzywdzonego i domniemanego sprawcy, zwięzły opis wyrządzonej krzywdy. Notatka służbowa winna być podpisana przez sporządzającego oraz przez osobę zgłaszającą. Notatka przechowywana jest w dokumentacji dziecka, którego dotyczy podejrzenie.
- Kierownik świetlicy informuje rodziców/opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja/ sąd rodzinny/ośrodek pomocy społecznej). Kierownik placówki odpowiedzialny jest za sporządzenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, które zostaje przesłane do organów ścigania.
- W przypadku dziecka, które doznaje krzywdzenia w środowisku rodzinnym, kierownik ma obowiązek powiadomić organy ścigania.
- Kierownik placówki o zaistniałej sytuacji informuje organ prowadzący placówkę i delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży.

6. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka

- W sytuacji ujawnienia lub zgłoszenia zdarzenia zagrażającego dobru dziecka kierownik świetlicy, który ujawnił bądź któremu zgłoszone zostało zdarzenie zagrażające dobru dziecka, sporządza szczegółową notatkę opisującą tę sytuację. Organizowane jest również spotkanie, podczas którego rodzic/opiekun dziecka zostaje poinformowany o sytuacji, co zostaje potwierdzone na druku protokołu ze spotkania (Załącznik 5). Notatka wraz z protokołem przechowywane są w dokumentacji dziecka. Pracownicy placówki monitorują sytuację oraz działania podjęte przez rodzica/opiekuna.
- W przypadku informowania przez placówkę organów ścigania (prokuratury, policji) lub innych instytucji (np. ośrodek pomocy społecznej) kopia pisma jest przechowywana w dokumentacji dziecka.
- Każde ujawnione lub zgłoszone zdarzenie kierownik świetlicy wpisuje do rejestru interwencji (Załącznik 6). W trakcie interwencji informacje w rejestrze są na bieżąco uzupełniane. Rejestr przechowywany jest w odpowiednio zabezpieczonej szafie, do której ma dostęp kierownik placówki.
- O każdym ujawnionym lub zgłoszonym incydencie lub zdarzeniu zagrażającym dobru dziecka informowany jest organ prowadzący placówkę, tj. zgromadzenie oraz delegatka zakonna.

7. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

W Świetlicy co najmniej raz na dwa lata dokonywana jest ocena standardów opracowanych dla placówek wsparcia dziennego. Do przeprowadzenia monitoringu w placówce zobowiązany jest jej kierownik. Do oceny można wykorzystać ankietę monitorującą poziom realizacji standardów ochrony dzieci. Wzór ankiety stanowi (Załącznik 3) do niniejszych standardów ochrony dzieci.

Wyniki ankiety, jak również rekomendacje zmian, kierownik placówki może omówić z osobą odpowiedzialną za prewencję w zgromadzeniu.

8. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz dzieciom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

- W placówce osobą odpowiedzialną za udostępnianie rodzicom/opiekunom oraz dzieciom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania jest kierownik placówki, a podczas jego nieobecności osoba go zastępująca, zgodnie ze wskazaniem.
- Przy przyjmowaniu nowego dziecka do placówki rodzicowi/opiekunowi dziecka przedstawiona jest do zapoznania się pełna wersja obowiązujących w placówce standardów, co dokumentowane jest pisemnym oświadczeniem rodzica/opiekuna o zapoznaniu się ze standardami (Załącznik 4). Dodatkowo standardy w pełnej wersji zamieszczone są na stronie internetowej placówki, są wywieszane bądź wyłożone w widocznym miejscu na terenie placówki, a także są udostępniane na życzenie każdej zainteresowanej osobie.
- Dla dzieci objętych opieką placówki przygotowana jest skrócona wersja standardów, która zawiera istotne informacje sformułowane w sposób przystępny dla dzieci. Wersja skrócona jest wywieszona w widocznym miejscu w placówce. Przy przyjmowaniu nowych dzieci do placówki są one zapoznawane z tą wersją standardów. Z zasadami określonymi w standardach bezpośrednio odnoszącymi się do wychowanków są oni na bieżąco zapoznawani w trakcie rozmów indywidualnych, zajęć grupowych. Dodatkowo kierownik w ramach prowadzonych zajęć będzie poruszać kwestie związane m.in. z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu, dobrej i złej tajemnicy, budowania poczucia własnej wartości, stawiania granic, dojrzewania, reakcji na sytuacje zagrażające.

9. Zasady ochrony wizerunku dzieci i ich danych osobowych

- Placówka zapewnia ochronę danych osobowych oraz wizerunku dziecka zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- Utrwalanie, przetwarzanie, używanie, publikowanie wizerunku dziecka znajdującego się na zdjęciu, rysunku, nagraniu bądź na jakimkolwiek nośniku musi być dokonywane rozważnie i ostrożnie. Działania tego rodzaju są dopuszczalne wyłącznie w celu celebrowania sukcesów dziecka, dokumentowania działań lub funkcjonowania placówki, przy zachowaniu bezpieczeństwa dzieci.
- Jeżeli w placówce ma odbyć się wydarzenie lub uroczystość, podczas których może nastąpić rejestracja wizerunku dziecka, każdorazowo należy o tym powiadomić rodzica, rodzica zastępczego lub opiekuna prawnego dziecka.
- Jeżeli wizerunek dziecka ma stanowić element całości, podczas utrwalania wydarzenia zbiorowego – zgromadzenia, krajobrazu, publiczne imprezy – zgoda rodzica, rodzica zastępczego albo opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
- Jeśli rejestracji wydarzenia ma dokonywać osoba z zewnątrz/podmiot zewnętrzny (wynajęty fotograf lub kamerzysta) należy:

- zobowiązać osobę/firmę rejestrującą wydarzenie do przestrzegania zasad obowiązujących w placówce, w tym standardów ochrony dzieci;
- zobowiązać osobę/firmę rejestrującą wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie wydarzenia;
- nie dopuszczać do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie przebywała z dzieckiem bez nadzoru pracownika placówki;
- poinformować rodzica, rodzica zastępczego lub opiekuna prawnego dziecka oraz dziecko przed rozpoczęciem wydarzenia lub uroczystości, że:
 - ✓ będzie na nim obecna osoba/firma je rejestrująca i zweryfikować, czy rodzic, rodzic zastępczy lub opiekun prawny dziecka udzielił pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku danego dziecka;
 - ✓ jak będą wykorzystane zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będą przechowywane te dane oraz jakie ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/nagrań online;
 - ✓ inni rodzice mają obowiązek także zadbać o ochronę wizerunku dzieci i nie udostępniać materiału (zostają o tym poinformowani).
- Zabronione jest podpisywanie zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko poprzez podanie jego imienia i nazwiska. Jeżeli jest to konieczne lub wskazane, należy użyć wyłącznie imienia dziecka.
- Zabronione jest ujawnianie w trakcie rejestracji jakichkolwiek informacji dotyczących dziecka, w tym jego stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka (np. w przypadku organizowania zbiórek indywidualnych).
- W celu ochrony dziecka przed działaniami naruszającymi jego dobro, w trakcie rejestracji:
 - dziecko musi być ubrane, a sytuacja utrwalana na zdjęciu/naganiu nie może być dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani ukazywać dziecka w negatywnym kontekście;
 - zdjęcia/nagrania dziecka powinny się koncentrować na czynnościach przez nie wykonywanych i w miarę możliwości przedstawiać dziecko w grupie, nie pojedynczo;
 - publikacja zdjęć dopuszczalna jest na wymienionych wcześniej zasadach wyłącznie w okresie uczęszczania dziecka do placówki, chyba że jego rodzic, rodzic zastępczy, opiekun prawny albo dziecko, które osiągnęło pełnoletność, wyrazili zgodę na publikację po tym czasie.
- Każdorazowo przed rozpoczęciem uroczystości związanych z funkcjonowaniem placówki lub innych wydarzeń należy poinformować uczestników dokonujących rejestracji dla celów prywatnych o tym, że:
 - wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dziecka i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dziecka – przez ich rodzica, rodzica zastępczego lub opiekuna prawnego;
 - zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dziecka nie mogą być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzic, rodzic zastępczy lub opiekun prawny tego dziecka wyraził na to zgodę w formie możliwej do

wykazania (np. e-mail);

- przed publikacją zdjęcia/nagrania w mediach społecznościowych należy sprawdzić ustawienia prywatności, aby wykluczyć dostęp do wizerunku dziecka osobie nieuprawnionej.
- Pracownik placówki nie posiada uprawnień do udzielania przedstawicielom mediów zezwolenia na utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki.
- Jeżeli na terenie placówki ma mieć miejsce wydarzenie, w trakcie którego przewiduje się utrwalenie wizerunku dziecka przez przedstawicieli mediów, przed planowanym terminem wydarzenia, kierownik świetlicy występuje do rodzica dziecka, rodzica zastępczego albo opiekuna prawnego dziecka o udzielenie na piśmie zgody na utrwalenie wizerunku dziecka.
- Pracownik placówki nie posiada uprawnień do przekazywania przedstawicielowi mediów danych personalnych i kontaktowych rodzica dziecka, rodzica zastępczego albo opiekuna prawnego, bez uzyskania ich pisemnej zgody.
- Jeżeli utrwalenie wizerunku dziecka ma nastąpić podczas wydarzenia zbiorowego – zgromadzenia, krajobrazu, publicznej imprezy, gdy wizerunek dziecka ma stanowić element całości – zgoda rodzica, rodzica zastępczego albo opiekuna prawnego na utrwalenie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
- Materiały zawierające wizerunek dziecka należy przechowywać w sposób zgodny z prawem i zapewniający ochronę dzieci.
- Używanie przez pracowników placówki prywatnych urządzeń rejestrujących (tj. telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, kamery) w celu rejestrowania wizerunków dzieci wymaga roztropności.

ZAŁĄCZNIK 1

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT, INNYCH NIŻ
RZECZYPOSPOLITA POLSKA

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisany/a, oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: tak/nie*.
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, to proszę wpisać państwo.....
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/nie zamieszkiwałem w innych państwach*.
4. Proszę wpisać państwo/państwa:

-
-
5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*.
 6. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*.
 7. Oświadczam, że prawo państwa nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak/nie*.
 8. Oświadczam, że w państwie nie prowadzi się rejestru karnego: tak/nie*.
 9. Oświadczam, że nie byłem prawomocnie skazany w państwie..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi.
 10. Oświadczam, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenia, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

* niepotrzebne skreślić

** art. 233 k.k. [fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za

dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

- 1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,
- 2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

ZAŁĄCZNIK 2

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z POLITYKĄ OCHRONY DZIECI I ZOBOWIĄZANIU DO JEJ PRZESTRZEGANIA

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisana/y, oświadczam, że:

1. Zapoznałam/zapoznałem się z treścią dokumentu pn. „Standardy ochrony dzieci” obowiązującego w Świetlicy Świętego Franciszka w Chojnicach.
2. Oświadczam*, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenie, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

* dotyczy osób pełnoletnich

** art. 233 k.k. [fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

- 1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemających mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,
- 2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

ZAŁĄCZNIK 3

MONITORING STANDARDÓW OCHRONY DZIECI W ŚWIETLICY

	tak	nie
Czy wiesz, na czym polegają standardy ochrony dzieci?		
Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
Czy zapoznałeś się z dokumentem pt. Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem?		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika? Jeśli tak, czy i jaka była Twoja reakcja:		
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem? Jeśli tak, proszę je wypisać:		
Czy brałeś udział w szkoleniach z zakresu rozpoznawania czynników ryzyka, zagrożenia dobra dziecka oraz symptomów krzywdzenia dziecka?		
Czy w przypadku pojawienia się w placówce podejrzenia krzywdzenia dziecka zostały zachowane procedury zamieszczone w standardach?		

ZAŁĄCZNIK 4

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY DZIECI W ŚWIETLICY

..... imię i nazwisko rodzica/opiekuna

.....
placówka

Oświadczam, że zapoznałem się ze standardami ochrony dzieci obowiązującymi w Świetlicy Świętego Franciszka w Chojnicach.

..... data i podpis rodzica/opiekuna

ZAŁĄCZNIK 5

PROTOKÓŁ ZE SPOTKANIA/ROZMOWY Z RODZICEM DZIECKA UCZĘSZCZAJĄCEGO
DO ŚWIETLICY

Dnia

w.....

.....

(miejsce, forma rozmowy)

o godzinie odbyło się spotkanie/rozmowa, w którym uczestniczyli:

a.

b.

c.

d.

e. (imię, nazwisko i podpis osoby)

Tematyka spotkania/rozmowy obejmowała:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ustalenia i wnioski:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

..... podpis osoby prowadzącej spotkanie

ZAŁĄCZNIK 6

REJESTR ZDARZEŃ PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA DZIECKA

Lp.	1.	2.	3.	4.	5.
	Imię i nazwisko dziecka				
	Data i miejsce interwencji, osoba interweniująca				
	Rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie dziecka				
	Zastosowane procedury i formy pomocy dziecku				
	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne				
	Podpis kierownika placówki				
	Uwagi				

ZAŁĄCZNIK 7

STANDARDY OCHRONY DZIECI W ŚWIETLICY ŚWIĘTEGO FRANCISZKA - WERSJA SKRÓCONA

1. Najważniejsze elementy standardów ochrony dzieci

- ✓ Standardy ochrony dzieci to zasady, które mają przyczyniać się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każde dziecko mogło się czuć w placówce dobrze, było w niej akceptowane i szanowane. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w placówce lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą.
- ✓ Każda osoba w naszej społeczności jest odpowiedzialna za tworzenie bezpiecznego środowiska: kierownik, wychowankowie i ich rodzice. Wszyscy razem starają się współpracować w trosce o dobro wspólne.
- ✓ W placówce S. Dominika ROGACZEWSKA ma szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony wychowanków przed krzywdzeniem, jest:
 - osobą odpowiedzialną za standardy ochrony dzieci;
 - osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń (osoba zaufania) ;
 - osobą odpowiedzialną za prowadzenie interwencji;
 - osobą koordynującą udzielanie wsparcia.
- ✓ Wszystkie działania powinny być podejmowane w trosce o wychowanków, zapewniać im poczucie bezpieczeństwa oraz wspomagać ich rozwój.
- ✓ W placówce organizowane są różne inicjatywy edukacyjne skierowane do pracowników, rodziców i uczniów. Szkolenia i warsztaty dotyczą sposobów tworzenia bezpiecznego środowiska, ochrony przed krzywdzeniem i przeciwdziałania różnym formom przemocy.
- ✓ Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy (fizycznej, psychicznej czy seksualnej) przez pracowników placówki lub wychowanków.
- ✓ Każdy sygnał świadczący o tym, że dziecko może doświadczać przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w placówce lub poza nią, jest zawsze bardzo poważnie traktowane przez kierownika placówki. Każda sytuacja jest odpowiednio badana, a podejmowane działania mają na celu jak najszybsze przerwanie krzywdzenia i udzielenie wsparcia osobie, która go doświadcza. Pracownicy placówki podejmują działania według zasad określonych w pełnej wersji standardów ochrony dzieci.
- ✓ Kiedy dzieje się coś niepokojącego, szczególnie wtedy, gdy wychowankowie są krzywdzeni przez innych lub są świadkami krzywdy innej osoby, niezwłocznie powinni o sytuacji poinformować kierownika placówki.
- ✓ Szczególnie ważną częścią standardów są zasady bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi oraz między dziećmi. Mają one służyć tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska w placówce. Pracownicy będą zawsze reagować na przekraczanie i nieszanowanie przyjętych zasad.

- ✓ Podstawową zasadą jest równe traktowanie wszystkich wychowanków. Godność każdej osoby jest w naszej placówce szanowana. Jednocześnie uwzględnia się wyjątkowość i indywidualność każdej osoby, co wymaga dostosowania metod i podejścia uwzględniającego jego potrzeby i sytuację życiową.
- ✓ Pracownicy placówki powinni reagować na niewłaściwe zachowania dziecka wobec samego siebie, rówieśników lub dorosłych, upominając go i stosując przyjęte w placówce środki dyscyplinujące. Jest to przejaw troski osób dorosłych o bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dzieci.
- ✓ Kierownik placówki dba o ochronę wizerunku wychowanków. Rodzice przy przyjęciu dziecka do placówki decydują, czy wyrażają zgodę na publikację zdjęć i filmów prezentujących wizerunek ich dzieci. Podczas różnych wydarzeń związanych z życiem placówki są robione zdjęcia i nagrywane filmy, które mogą później być wykorzystane w mediach społecznościowych. Mogą być na nich obecni tylko ci wychowankowie, których rodzice wyrazili na to zgodę. Każde dziecko w momencie wykonywania zdjęć lub nagrań ma prawo powiedzieć, że nie chce, by jego wizerunek w materiałach z tego konkretnego wydarzenia był publikowany. Pracownicy placówki szanują decyzję dziecka. Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, kiedy wizerunek osoby stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz lub impreza publiczna.
- ✓ Wychowankowie powinni szanować prawo do prywatności rówieśników oraz dorosłych, dlatego nie mogą publikować w przestrzeni internetowej i w swoich mediach społecznościowych wizerunku innych osób bez jej wiedzy i zgody.

2. Zasady bezpiecznych relacji pracowników placówki z wychowankami

W standardach ochrony dzieci znajduje się szczegółowy kodeks zachowań, który powinien być respektowany przez wszystkich pracowników placówki. Poniżej zamieszczamy streszczenie najważniejszych zasad obowiązujących osoby dorosłe pracujące w placówce:

- ✓ Pracownicy placówki podejmują działania dla dobra wychowanków i w ich najlepszym interesie.
- ✓ Każde dziecko jest traktowane z szacunkiem, uwzględnia się jego godność, prawo do prywatności, a także indywidualne potrzeby, zdolności i sytuację życiową.
- ✓ Indywidualne podejście nie może oznaczać niesprawiedliwego faworyzowania wybranego dziecka.
- ✓ Pracownicy dbają o tworzenie odpowiednich relacji z wychowankami, właściwych dla osób dorosłych, opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w komunikacji i kontakcie fizycznym.
- ✓ Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
- ✓ Niedopuszczalne jest nawiązywanie z wychowankami jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.

- ✓ Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku dzieci dla celów prywatnych.
- ✓ Każdy kontakt z wychowankami jest jawny i wynika z realizacji zadań i działań prowadzonych na rzecz placówki. Pracownicy świetlicy nie mogą utrzymywać relacji prywatnych z wychowankami (poza sytuacjami, gdy kontakty poza placówką wynikają z innych przyczyn – np. pracownik jest członkiem rodziny bądź znajomym rodziny dziecka).

W sytuacji, gdy dorośli nie stosują się do przyjętych zasad, świadek takiego zachowania może zgłosić sprawę do osoby przyjmującej zgłoszenia, innego pracownika placówki, którego darzy zaufaniem, lub bezpośrednio do kierownika placówki.

3. Zasady bezpiecznych relacji między wychowankami

pełna wersja zasad dla wychowanków

4. Osoby i miejsca, gdzie można uzyskać pomoc

- ✓ W sytuacji gdy:
 - doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w placówce lub poza nią,
 - jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby,
 - dzieje się coś niepokojącego,
 - przeżywasz trudne chwile,

nie zostawaj z tym sam/sama. Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc.
- ✓ Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić w placówce o pomoc:
 - Kierownik – **s. Dominika ROGACZEWSKA**.
- ✓ Możesz też szukać wsparcia poza placówką. Warto znać telefony zaufania i miejsca, w których możesz uzyskać fachową pomoc:
 - **800-12-12-12** – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;
 - **116-111** – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;
 - **112** – numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia;
 - **52 39 67 487, 504 483 051** – ProMedica" Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej Dla Dzieci i Młodzieży w Chojnicach ul. Młodzieżowa 21A, Chojnice.